

Zdôvodnenie výnimky ?. pravidiel a postupov vo verejnom obstarávaní vo vzťahu k uplatneniu mimoriadnych bezpečnostných opatrení

Vláda SR sa vo svojom Programovom vyhlásení vlády na roky 2012 až 2016 zaviazala účinne, nekompromisne a systematicky bojovať proti daňovým podvodom.

Daňové podvody veľkého rozsahu realizujú hlavne organizované skupiny, ktoré zneužívajú legislatívu a svojou nelegálnou činnosťou pripravujú štát o veľké sumy v svoj prospech. Majú dosť prostriedkov na to aby chránili svoju nelegálnu činnosť, získavali informácie o procesoch v orgánoch štátnej správy, ktoré s takýmito aktivitami bojujú. Sú operatívne a rýchle, či pri získavaní informácií, alebo pri úkonoch na vykonávanie svojich činností ako aj pri zahľadení stôp svojej trestnej činnosti.

Keďže uvedené trestné činy páchajú organizované skupiny a ekonomický dopad týchto činností je vysoký (odhaduje sa na daňových únikoch 2,3 mld. EUR/rok len v SR), je odhaľovanie týchto činov citlivé a vyžaduje najvyššiu mieru dôvernosti a utajenia, a to nielen návrh riešenia, ale celý súbor informácií a najmä celý špeciálne vyvinutý systém spracovania týchto vysoko citlivých informácií, t.z. aké prostriedky sa použijú, aké informácie sa použijú, kto to bude vykonávať, kto bude predmetom záujmu, aké sú hranice a kritéria a prahy pri odhaľovaní atď.

Preto štátny orgán potrebuje zaistiť bezpečnosť informácií, procesov, vyšetrovacích úkonov ako aj prijať opatrenia na zvýšenie a monitorovanie bezpečnosti celého procesu odhaľovania a vyšetrovania týchto organizovaných trestných činov.

Finančná správa pripravuje Projekt na budovanie systému na boj proti daňovým únikom a rizikám (ďalej aj „Projekt“) v pôsobnosti kompetencií finančnej správy v súlade s Akčným plánom boja proti daňovým podvodom.

Projekt čude realizovať externý dodávateľ! /spolupráci so zamestnancami finančnej správy. Pri projekte sa dodávateľ oboznámi s procesmi, dokumentmi týkajúcich sa prípravy, zabezpečenia kontrol, opatrení na podnet štátnych orgánov. Zároveň sa dodávateľ oboznámi s opatreniami na potlačanie daňových trestných činov, získa informácie o databázach finančnej správy, existujúcich a pripravovaných vyšetrovaniach. Tieto informácie tvoria utajovanú skutočnosť podľa zákona 215/2004 Z.z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Do procesu odhaľovania organizovaných trestných činov budú zahrnuté databázy Ministerstva vnútra SR, finančnej správy ako aj iných orgánov štátnej správy. Je potrebné zabezpečiť bezpečnosť spracovávaných údajov v niektorých vysoko citlivých databázach (Register obyvateľov, Denník vyšetrovacích spisov, databáza vyšetrovaných subjektov atď.). Nie je žiaduce, aby tieto informácie unikli na verejnosť a ani metóda a spôsob aké databázy a procesy odhaľovania sú používané k vyšetrovaniu. Keby sa tieto informácie dostali k osobám, ktoré páchajú uvedené trestné činnosti potom by sa znížilo alebo marilo odhaľovanie a vyšetrovanie, nakoľko tieto organizované skupiny vyvíjajú maximálne úsilie na to, aby sa neodkryla ich kriminálna činnosť.

Na výber dodávateľa tovarov a služieb súvisiacich s realizáciou Projektu sa v obvyklom prípade použijú pravidlá a postupy vo verejnom obstarávaní podľa zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o VO“).

V § 1 ods. 2 písm. a) zákona o VO sa ustanovuje výnimka z uplatnenia tohto zákona; tento zákon sa nevzťahuje na zákazku, pri ktorej plnení sa musia použiť osobitné bezpečnostné opatrenia alebo pri ktorej je nevyhnutná ochrana základných bezpečnostných záujmov Slovenskej republiky v súlade so Zmluvou o fungovaní Európskej únie.

Na to, aby bolo možné použiť výnimku z postupov podľa zákona o VO, musia byť splnené striktné ustanovené podmienky vyplývajúce zo Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEU). Nakoľko predmetný projekt budovania systému na boj proti daňovým únikom a rizikám vykazuje takéto znaky ktoré možno subsumovať aj pod širší výklad vyššie špecifikovaných podmienok, je použitie takejto výnimky adekvátne.

Ak by sa mali použiť pravidlá a postupy vo verejnom obstarávaní, finančná správa ako verejný obstarávateľ by musel poskytnúť informácie, ktorých sprístupnenie sa považuje za odporujúce základným záujmom bezpečnosti Slovenskej republiky. Táto výnimka je založená na čl. 346 ods. 1 písm. a) ZFEU, podľa ktorého „žiadny členský štát nie je povinný poskytovať informácie, ktorých sprístupnenie odporuje podľa jeho názoru základným záujmom jeho bezpečnosti“. Bezpečnosť dodávok súvisiacich s budovaním Projektu v súlade s Akčným plánom boja proti daňovým podvodom nemôže byť dostatočne garantovaná opatreniami prijatými podľa práva EÚ, t.j. s použitím pravidiel a postupov vo verejnom obstarávaní. Ide o natoľko citlivú zákazku/dodávku, ktorá si vyžaduje mimoriadne vysokú mieru dôvernosti, keďže ide o dodávku/zákazku určenú na ochranu hraníc Schengenskej dohody, boj proti organizovanému zločinu a dodávku týkajúcu sa citlivých činností, ktoré vykonáva finančná správa v súčinnosti s policajnými a/alebo bezpečnostnými zložkami.

Vychádzajúc z uvedeného, obstaranie takéhoto systému podľa pravidiel a postupov vo verejnom obstarávaní a nastavenie procesov nie je v záujme organizovaných skupín páchajúcich trestné činnosti a preto je potrebné chrániť uvedené informácie v najvyššej možnej miere, aby neprenikli na verejnosť. Znížiť mieru daňových podvodov je základným záujmom SR ako aj EU. Pri príprave a realizácii uvedeného projektu je v zmysle vyššie uvedených dôvodov jednoznačne potrebné použiť mimoriadne bezpečnostné opatrenia na ochranu základných záujmov SR.